

ermek, sörcsarnokok
üzlethelyiségek
MENS-féle
gázesz lámpák
yesebb és legolcsóbb vilá-
Három ity, 4 évig hasz-
lámpát eladunk és pedig:
MENS-féle óriás izzó
gyertyaláng erővel, ezeltől
180 frt.

MENS-féle izzó-lámpát
láng erővel, ezeltől 220 frt,
darabját.

MENS-féle és GOTTSCHLIG
BUDAPEST.

algári testület által
rökbe, ugymint
sef ur házánál
odik kimérő
UR HÁZÁNÁL
ben

italok

közönség becses figyel-
alódi s tisztá
SÓ-szilvóriumokra
nkakra, továbbá va-
és braziliai theához
arúsítatnak el.

LÓ, ügyvezető.

és szívetársaság
9, órákor
ország alatti házában

ÜLÉST

k. E rendkívüli közgyü-
új részvények kibocsá-
lyok módosítása.
10-én tartott igazgató-

azgatóság.

kibocsátása s azok mi módon
tével együtt f. hó 30-tól kezdve

hozandó határozatok érvényes-
felénél több képviselő legyen.
gyakorolhatja jogait ezen a köz-
re iratott s a részvénykönyvbe
(522.) 2-2.

szóban szenvedőknek ezennel a

ny-Pain-Expeller

diszkrét ismeretessé vált. Tmet.
andólag legyen emlékeztető hozva.
szeptember 25 óta, mint legmegbízhatóbb
bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk
szánták igen kedvelték, úgy hogy
ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr.,
20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-
üzletben. A „Horgony” védjegyre ügye-
a város horgonnyal ellátott üvegek
faladi Pain-Expeller helyben nem
kor forduljunk a gyártók gyógyszer-
ter győgszertára, az arany
Prágában vagy Török József
szerszész Budapest.

(518.) II.

lap szellemi részét illető minden köz-
emény a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.)
barátságos küldendő.

Előfizethető helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
alatt.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
alatt.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
alatt.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
alatt.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
alatt.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Előfizetési helyben:
Teleki K. Lajos könyvkereskedésében
és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz.)
alatt.)

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ „
Negyedévre . . . 2 „ „
Egy hóra . . . 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:

Négy hónapra két sorért 5 kr. Nagyobb
terjedelmű s többszöri hirdetések a ki-
szerint jutányos áron vételnek fel. Bélyeg
díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonosság sora 30 kr.

Nyilttári közlemények minden petit sora
50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. Főter 1828. sz.
alatt.)

Kösziratok nem adóznak vissza.

Honvédségélyezés.

Budapest, decz. 1.

(Sz. Gy.) Bizony aránylag édeskevés már is a száma azoknak a névtelen felisteneknek — kiknek hulló vére teremtette a mai Magyarországot, kiknek lángoló hazaszeretete nélkül — Európa térképén kérdések kérdése, helyt foglalna-e ma édes Hazánk az »államok« sorában.

Ma volt a napja, ez évben megújult napja annak, hogy az »országgyűlés« tettel bizonyítsa be, tettel mutassa meg, hogy ez a Nemzet mint jutalmazza — a szabadságért, a Hazáért kihullott vért, a szenvedést, a küzdelmet, a lánggal égő hazaszeretetet; hogyan ad példát, buzdító példát a jövő nemzedéknek a múlt előismerésével arra a lelkesed s re, amelyet a vész napjaiban vár a Haza, hű fiaitól.

Fájdalomtelt szívvel kell elfordulni a képtől, mit az országgyűlés mai tárgyalása elénk rajzol és a legjogosultabb kétség hangján kell fölkiáltani, hogy tán nem is e Nemzetnek, nem e Hazának, nem e közös édes anyáknak fiai az a többség, mely a Haza elagott, szegény, munkatehetetlen hősi múltban szerzett érdemei megjutalmazásáért felelt e mai nap határozott.

A hazaszeretet, egyszerűen kötelesség. Igaz. Hát ne beszéljünk »érdemről« — és ne akarjuk azt »megjutalmazni«. De nyomorban hagyni s nyilódni, de éhezni, fájni hagyni munkatehetetlen öreg napjaikban azokat, kik az első vészkiáltásra készek voltak szenvedni, küzdeni és mindenüket feláldozni a Hazáért — ez bűn, undok bűn, méltó folytatása annak, amely ama dicsőséges harcok legelső harcosát a Hazából kiközösítette.

Fenn hirdeti a kormánypart, — ime helyre van állítva az állampénztárában az egyensúly — nemcsak, de néhány százezer forint felesleg van. Fenn hirdeti ezt minden alkalommal, ha az ellenzék jogosult támadásai ellen kell pajzsot keresni. — És tud is az adósróf hatalmas működése folytán elért ezen eredmény gyümölcséből bő kézzel juttatni — a közösgyekre, a katonai követelményekre, magas nyugdíjára a

muszkavezetőknak, a Bach-huszároknak, a kortes főispánoknak, a hivatalkodásuk alatt dus jövedelmeket élvezett minisztereknek, habár csak rövid pár évre terjedő szolgálatukról van is szó; arra igenis telik, hogy annak, ki tán csak néhány hónapig viselte évtizedek előtt a a kancellárságot, ki dus jövedelem mellett ült a miniszteri székben, kik bőségesen meg vannak földi javakkal áldva, évek, évtizedek hosszu sora óta fizetésék a 8000 frt (nyolcezer forint) évi nyugdíj; — de ha az állampénztár néhány százezernyi feleslegéből — csak egyetlenség s a z e r f r t k ér a függetlenségi párt, segélyre szorult hőseink anyagi existenciájuknak némi javítására, jobbátételére annak a gondoskodásnak, mit irányukban a kormány szükkeblősége tanusít: akkor süket fülekre talál a kérelem, akkor begombolkózik a többségnek, minden másra oly bőkezű áldozatkészsége. Ez az eljárás örök szegényfoltja marad a magyar országgyűlés análeseinek, méltó párja annak, amely a legnagyobb magyart, Kossuth Lajost, hazátlanná tette.

Hát mi az, amivel a »Magyar« ma az ő világhírű szabadságharcának munkaképtelen és elagott, istápolásra szorult hőseit segélyezi? Mert hiszen nem jutalmazásról, még csak nem is nyugdíjazásról, hanem egyszerűen a nyomorban levőknek segélyezéséről van szó. Egy összeg — amelyből a közhonvédek összes ellátására napi 8—10, mond nyolcz-tíz krajczárnyi összeg jut.

Nem jutalom! nem segély! Nyomorult koldusfiliér, mely a szegénypirját kell, hogy minden igaz hazafi arczába kergesse akkor, amikor csak rajtuk áll, csak akaratunktól függ a méltó segélyezés.

Amerika azoknak számára, kik az ő államiságát megteremtő harcában habár csak néhány rövid hóig résztvettek is — milliókra rugó alap tette le s világszerte keresve-keresi volt harcosait — és osztja hatalmas évdíjait, nem tekintve azt sem, hogy az a harcos — ki annak idején kardját följárolta, mely nemzetnek a gyermeke!

Ezt mi nem tehetjük. De a legke-

vesebb amit tennünk, amit adnunk kell, az, amit a függetlenségi párt a Lakatos Miklós által benyújtott s gyönyörűen megokolt, — a kormánypart által azonban nagy diadallal leszavazott indítványában ma kövelett.

Nem teszünk szemrehányást Fejerváry báró honvédelmi miniszternek, mert hiszen ő, — Isten neki bűnül ne vegye — magyar miniszter létére testestől-lelkestől német, s mert mint német sem mondotta azt, hogy a honvéd — többet annál, mit a költségvetésben találunk, nem érdeml, hanem szemben az indítványnyal egyszerűen, de katonás őszinteséggel csak rámutatott kollégájára, a magyar pénzügyminiszterre, mint kitől többet kinyernie nem sikerült.

De mit mondott, de mivel érvelt a pénzügyminiszter, a Magyar miniszterelnök. Nem mondotta egy szóval sem, hogy az indítványban követelt összeg fedezésére nincs pénz; nem a világrt sem. Hanem mondotta szószerint azt, hogy elegendő a kormány költségvetésében fölvetett összeg a segélyezésre, mert e segély megfelel a nyugdíjak azon mértékének, a mit a hadsereg 10 évig szolgáló tagjai élveznek; már pedig ő nem tartaná a megengedhetőnek, hogy ama rövid szolgálat fejében nagyobb segély adassék, mint a mi a most teljesített 10 évi szolgálat fejében a hadsereg tagjainak nyugdíjként jár.

Hát a ki végig harcolta a magyar szabadság harcának harczját; ki az első hívó szóra elhagyva családját, elothott, el mindenét, állott az igaz ügy küzdő sorába; ki végig szenvedte az akkori dermesztő tél hadjáratainak minden keservét; ki éhezett, fáradt, nélkülözött és szenvedett; ki a szabadság és haza szent szeretetét vére hullásával pecsételte meg, hát ennek tisztelt Magyar miniszterelnök ur, ennek a hőnek egy rangu a szolgálata, az érdeme azéval, ki tisztességes fizetés mellett, béke időben 10 éven át csörte a kardot?

Hová jutottunk, hová sülyedtünk én Nemzetem!

BELFÖLD.

A kolera megszűnt. Akolerabulletin, melyet a belügyminiszterium legutóbb kiadott, a következő: A mai napon azt az örvendetes

tárgy rendszer mellett valaki kiképezné magát a real-tárgyakból: az egyetemen folytatná ezt a szakot.

De ha mégis szüksége lenne valamelyik elmulasztott tantárgyra: visszamaradna még egy évre s pusztán azt tanulná. A költség se tarthatná ettől vissza az ifjakat, mert iparos munkájával sok kiadását tudná már fedezni.

Végül elismerem azt az egyet, hogy az én kombinált iskolában a fiatalságnak sok dolga lenne. De azért arról is meg vagyok győződve, hogy bele-törődőnek, sőt kedvvel is csinálnak, mert a nevelők is együtt dolgoznak velük. Hanem aztán az a szakadatlan foglalkozás be sok bűnös gondolatot mentene meg a serdülő fiatalságot! — Tehát a lelek tisztaságára és az erkölcsre határozottan előnyös lenne.

Hát a testre! Azt tenné még csak edzett a nem tánya élet!

De tán a kedélyre hatna nyomasztólag az örökös foglalkozás? Mar, kérélek, én meg nem ismerem munkás embert, a ki jökeidvé ne lett volna. Ellenkezőleg: az a tudat, hogy én dolgozni szoktam, nem henyélek, büszkeve, önértetessé, jó kedélyűvé teszi az embert. Ott vannak a földmivesek. Azok kis koruktól óta munkában állanak, de azért a kedélyük arany. A jellemet meg épen a munka fejt ki erélyessé és határozottá. Az ábrándos emberek lagyak, tévovázók elhatározásaikban.

A munkás emberek ellenben mindenkor szilárdabbak és hajthatlanabbak szándékaik keresztül vitelében.

No, és higgyék el azok a tudós pedagó-

gus urak, hogy egy akarat-erős emberrel többre lehet menni az egyetemen is, mint azokkal az elkényeszeredett, nem a maguk akaratának engedelmeskedő, muszájból érettségező unott mai maturistákkal. Minden munkánál, de legkivált a szellemmel töltött ér egy maroknyi jó kedv egy kötelely erőszakkal.

Jó kedv, hajlam, bizalom, ez jellemezné az én jövőendő generációmát. Hanem a komoly nevelésen kívül még más módon is gondoskodnám róla, hogy ez a három tulajdonság harmóniába maradjon az emberi kötelesség teljességgel. Okos szórakoztatás, kellemes emlékeket keltő mulatságok szerzése által.

Tudod-e a czel-szerűen tanításon és a hanyag nevelésen kívül mi a harmadik bűne a mai iskoláknak? Az, hogy boldogtalanná teszi a fiatalságot. Vagy legalább nem egy neveli, hogy azzá lehessen.

Az ember társas lény, ugy-e? Társadalmi életre vagyunk teremtve. A kit a társadalom kivet magaval, az halott. És a kit meg a társaság felkarol, az ujja születetnek érzi magát. Ki ne akarna hát e társaságnak tagja lenni, abban élni?

Nos hát az iskola az nem akarja, hogy abban elhessünk, abban forogni tudjunk, annak kedvenc tagjai lehessünk, vagy legalább is, hogy ott fe tudjunk találni magunkat.

Mi köze mind ehez a nevelésnek? — kiáltja a nagy kepű skolaszticizmus. Az iskolának ideális célja, fenkölt hivatása: a szent tudomány; nem pedig a profán társas életre való képzés. Szerintük egy művelt, tanult elméjű embernek mintha semmi szüksége se

hírt közölhetjük, hogy az utolsó 24 órában sem Budapesten, sem a vidéken kolerabetegedés vagy halálozás nem fordult elő. E végből, különös tekintettel arra, hogy már régebb idő óta csak szörványos eseteket jelentettek a belügyminisztériumnak, joggal lehet következtetni arra, hogy ha elő is fog fordulni a jövőben egy-két ily sporadikus eset, a kolerajárvány Magyarországon mégis megszüntnek tekinthető.

A püspöki konferencia. A püspöki konferenciát, a mely szombaton délután 4 órára volt kitűzve, közbejött akadályok miatt hétfőn délután négy órára halasztották el. Az elhalasztás oka az, hogy a kiküldött bizottság, a melynek elnöke Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros, a körirat megszerkesztésével mindeddig nem készült el.

Illyés Bálint beszéde,

a képviselőház decz. 1-i ülésén.

A képviselőház pénteki ülésén, az országos honvédegyesület 300,000 frt segélye tételénél, Lakatos Miklós a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A képviselőház utasítja a kormányt, hogy a jövő évi költségvetésben a honvédelmi tereznál az 1848—49-iki volt honvédek segélyezésére 400,000 frtot vegyen fel.

E határozati javaslattal kapcsolatban Illyés Bálint, a bárándi kerület orsz. gyűl. képviselője, ki 1848—49-ben szintén fegyvert fogott a megtámadott szabadság védelmére, a következő hazafias, lendületes beszédet mondta:

T. ház! Az a tárgy, a melyre vonatkozólag t. barátom és képviselőtársam Lakatos Miklós ezen párt nevében határozati javaslatot terjesztett be, nem egyszer foglalkoztatta már a t. házat. Az 1848—49-iki honvédek érdekében többször szólaltak fel lelkesen e padokról többen; különösen a közelebbi években Irányi Dániel és a mult ülésszak alkalmával Kovács József t. barátom és képviselőtársam.

El kell ismernem, hogy ezek a felszólalások elénk visszhangra találtak. nemcsak a szomszéd ellenzék, de részben a kormánypart padjain is és ennek tulajdonítható, hogy a szemernyi 40,000 frtyi állami segély ma már 300,000 frtra emelkedett.

E tekintetben elismeréssel kell adóznom az igen t. miniszterelnök urnak, ki első sorban tette lehetővé ezen összeg felemelését kézséges hozzájárulásával. Hogy azonban a kérdést ez által ő sem tartotta megoldottnak, ennek bizonyossága az, hogy a mult ülésszakban a honvédek segély- és nyugdíjkérdésének teljes és végleges rendezését egy, majdan összehívandó anquettétól tette függővé. Ugy értesültem a lapokból, hogy ez az anquette össze is hivatott, meg is kezdte működését, legalább ennek kifolyásának kell tekintenem azon elhatározást, miszerint jövőre a honvédek se-

lenne a nyomorult társadalmi érintkezésre. A szellem-arisztokratá gőznek elég a tudomány. Ez minden gyarló emberi érzelmeiket pótol. A rokonok szeretetét, a barátság érzelmét, a közönséges elméjű emberek becsülését, még tán a szerelmet is.

Hm! Igazán? Óh, klastrom filozófia dicső elvei! Milyen szépen fel tudják ezek tartani magukat!

De aztan hogy meg tudják okolni ennek helyességét a grapsa hívók!

Ugyan igen tisztelt humánus érzelmű professzor uraim! azt csak értjük, hogy a ti nagyrabcsült lehnereiteknek semmi szükségük a korlátolt elméjű társadalmi diszkurszusaira. Adtatok ti nekik elegendő tudást. De hátha ennek a korlátolt elméjű, haszoniatlan gondolkodású társadalmunk lenne szüksége a ti üdvözlő tudástokra: meg tudnátok tagadni tőle? Ebből a czélból sem engedhetek meg, hogy növendékek közéje elegyedjek a profán népnek? Hat nem az a czélotok, hogy minél több embert tegyetek felvilágosulttá, tudás kedvelővé? De hogyan apostolokdhasanak tanítványaitok, ha nem érintkeznek a publikummal?

Mert igazi felkentjeitek, a szófogadó, betűragó, bibliotéka bagoly növendékeitek ritka esetben válnak be a társaságra.

Miért? Hat csak azért az egyszerű okért, mert erre a szakmára nem tanítottatok meg. Még az alap elemeire se. Már pedig az egy külön, rafinált studium.

(Folyt. köv.)

gely- és nyugdíjgye a miniszterium ügykö-
rebe helyezték át.

Tagadhatlan, hogy ez is egy lépés az el-
ismerés felé, de hogy magát a segélyezés
ügyét mennyiben mozdítja elő, arról nincs
szerecsém tudomással birni.

En csak annyit tudok, a mennyit a t.
honvédelmi miniszter ur jelentéséből kiolvashat-
tattam, hogy az 1892-ik évben a nyugdíjazott
honvédek száma 1106-tal szaporodott és a
megszavazott összeghez arányítva, a nyugdíj-
járandóság némi csekély felemelést nyert. De
ezen jelentésből kiolvastam azt is, hogy még
ma is százakra megy azoknak száma, kiknek
nyugdíj- és segélyezési ügye elintézve nincs.
És ha ehhez veszem a nyugdíjjárandóság cse-
kély felemelését, indokoltnak látom azt a ha-
tározati javaslatot, melyet Lakatos Miklós t.
barátom párunk nevében beterjesztett és an-
nak csekély erőmmel való támogatásához hoz-
zájárulni kötelességemnek tartom. (Helyeslő a
szélső balon).

De tovább megyek t. ház. Ha megsza-
vaztatik is ez a 100,000 frt, tagadhatatlan
ugyan, hogy ezzel a nyomor és inség egy-két
könyveséppé lehet törődni az 1848-49-iki
honvédek nyugdíj- és segélygye ezáltal vég-
legesen elintézve, rendezve nem lesz, mert itt
egy nagy nemzeti tartozásról, egy nagy er-
köcsi kötelesség leróvásáról van szó, (ugy
van! ugy van! a szélső balon) és ez nagyobb
szabásu műveletet igényel. Erre kérem én fel
a t. ház és t. kormány jóakarátát. Mert két-
ségelemlen igaz az, a mit Beöthy Ákos t. képviselő
társam mondott, hogy ha mi ma itt ta-
nácskozhatunk, az honvédek vitéz viselkedé-
sének köszönhető, (ugy van! ugy van! a szélső
baloldalon) és én azt mondom, hogy ha Ma-
gyarország még ma is létezik; ha nem jutott
Lengyelország sorsára; ha nem vagyunk szét-
darabolt; ide-oda beolvastott provincia; ha
ellenünk is egységes nemzetnek néznek ben-
nünket, melynek erejével, vitézségével a nem-
zetek világdöntő harcában is le kell számolni;
ezt azoknak a hősöknek köszönhetjük, a kik
míg egyfelől Európa műveltebb nemzetét bá-
mulatra, majd tiszteletteljes rokonszenvre ra-
gadták, másfelől megállították, vagy legalább
megdöbbenésre készítették az északi colossust
is. (Igaz, ugy van! a szélső baloldalon).

S ezek a hősök, vagy ezek elő tagjai
közül sokan mint Osszian hőseinek árnyalak-
jai lélegnek közöttünk, csaknem egyedüli ju-
talimuk az öntudat; taplálékuk a multak di-
csősége. (Igaz! ugy van! a szélső baloldalon).

Nem mondom én t. ház, hogy ez a nem-
zet a bübös, a nemzet hibája, mert azon küz-
delmek, melyek önfentartásunk érdekében leg-
nagyobb erőfezítéssel folytak, háttérbe szo-
rítva sok egyebet, háttérbe szorították a hála
tartozás leróását is. De ez t. ház nem késhet
sokáig. (Igaz! ugy van! a szélső baloldalon).

Ha egyéb nem, maga a természet törvénye
követeli, hogy ne hagyjuk ezeket a hősöket,
hiszünk megvédőt azon tudattal hulladozni
sírjaikba, hogy ok egy háladatlan nemzedék-
nek voltak elődei; mert ez a tudat megbos-
zulja magát a jövőben. Mert csak azon nem-
zedéknek lehetnek hős atódai, a mely elő-
deinek érdemeit méltányolni, megbecsülni tudja.
(Igaz! ugy van! Helyeslő a szélső baloldalon).

Én azért t. Ház, arra kérem a kormányt,
hogy készítsen és terjesszen elő egy oly
törvényjavaslatot, mely az 1848-49-iki hon-
védek segélyezése ügyében ne csak máról hol-
napra intézkedjék, hanem végre valahára egy
oldja meg a kérdést, mint egy szabad nemzet
méltóságához és kegyelvéhez illik. (Helyeslő a
szélső balon.)

Mindezen okoknál fogva én első sorban
a 48-49-iki honvédek nyugdíjazási és segé-
lyezési kérdésének elintézését égető szükség-
nek tartom. (Élenk helyeslő a szélső balon.)
Addig is azonban, míg ez megtörténik, mint
igiegenes gyógyszer pártolom a benyújtott
határozati javaslatot. (Élenk helyeslő a szélső-
balon.) de kérem kell a t. házat, hogy ezzel
ne méltóztassék a kérdés felett napirendre
térni mindaddig, míg az általam mondottak
szellemében és értelmében megoldva nem lesz.
(Helyeslő a szélső balon.) Nem akarok én a
nemzetnek 1848-ban tett ígéretére hivatkozni,
én csak a jelen nemzedéknek kegyelet és hála-
értetere hivatkozom, visszaidézve ama dicső-
ségletes nagy napokból hazánk dicső fiának
Kossuth Lajosnak eme szavait: »Késégkivül
nagy hálával tartozunk azoknak, kik szabad-
ságunkért a legmagasabb áldozatot hozták s
én hiszek e házban, hiszek e nemzetben, hogy
méltányolni fogja mindazok áldozatát, a kik a
szent ügyért verőket ontják.« (Élenk helyeslő
és éljenzés a szélső balon.)

A polgári házasság.

— Országgyűlés. —

Nevezetes ülése volt szombaton, f. hó
2-án, a képviselőháznak, melyre nagy szá-
mmal jelentek meg a képviselők, valamint a
karzatok is zsufolva voltak.

Ezt a nagy érdeklődést az idézte elő, —
mert előre jelezve volt, — hogy Szilágyi
Dezső igazságügyminiszter e napon fogja be-
terjeszteni a házassági jogról szóló törvény-
javaslatot.

Az ülés elején folytatták a honvédelmi
tárca költségvetésének tárgyalását, melyet be-
is fejeztek; majd az u. n. kisebb tárczákra
került a sor az udvartartás tételénél (melyre
— illetve a magyar udvartartásra — még
visszatérünk) élénk vita fejlődött ki. Ugron
Gábor kritika alá vette azon állítólagos sikert,
melyet Wekerle szerzett az új magyar ar-
udvartartással. Nagy hatást keltett
Müle Lajos és Herman Ottó felszólá-
lása is, valamint a gróf Apponyi Alberté,
ki csak föltelesen fogadta el az udvartartási
költséget, azon reményben, hogy a nemzet
egyéb kívánalmai is teljesülni fognak.

Ugron Gábor a magyar udvartartásra
vonatkozólag a következő határozati javaslatot
terjesztette be:

»A képviselőház utasítja a kormányt,
hogy a magyar királyi udvartartás szervezeté-
ről és hatásköréről terjesszen elő törvényja-
vaslatot.«

Ezt a határozati javaslatot azonban a
többség elvetette.

D. u. 1/2 óra körül állott föl Szilágyi
Dezső s általános érdeklődés közt, a jobb ol-
dal sűrű éljenzései mellett, hosszú beszédet
mondott s benyújtotta a polgári házasságról,
illetve a »házassági jogról« szóló törvény-
javaslatot.

Beszédeben azt fejtette, hogy a törvény-
javaslat megfelel a következő három alapelv-
nek: az egységes állami házassági jog elvé-
nek, biztosítja az állami jurisdikciózt a ház-
assági ügyben s megfelel a kötelező polgári
házasság formájának.

Lapunk szük tere nem engedi azt meg,
hogy e hosszú törvényjavaslatot (167 szakas-
zából áll) egész terjedelmében közölhessük; de
tüzetes és szigorú kritika alá fogjuk venni
azt s annál inkább meg fogjuk ezt tenni, mert
mi őszinte hívei vagyunk a polgári házasság
behozatalának. Óhajjuk tehát, hogy ez a kér-
dés a leghelyesebb formában oldassék meg.

A törvényjavaslat előzetes tárgyalás és
jelentéstétel végett kiadott az igazságügyi bi-
zottságnak.

Szilágyi után gróf Csáky Albin kul-
tusztiszt, rövid beszéd kíséretében, be-
nyújtotta a vegy. házasságokból származó gyer-
mekek vallására vonatkozó 1868 évi LIII t.
cz. némely szakaszainak módosításáról szóló
törvényjavaslatot, mely mindössze 10 szakas-
zából áll s nem egyéb, mint az ultramontaniz-
musnak tett engedmény. Természetes tehát, —
hogy ezt a javaslatot egyáltalában nem támo-
gathatjuk. Nézetünket e javaslatról is tüze-
sebben ki fogjuk fejteni.

A javaslat benyújtásakor e felkiáltás
hangzott föl: »Iy en áron nem kell a
polgári házasság!« — Mi azt mon-
dunk, hogy a polgári házasság kell, de a re-
versálisok törvényesítésénem kell!

A főrendiház Szlávy József elnöke-
lete alatt szintén tartott szombaton ülést. Már
11 óra körül kezdődött, mert nem kevesebb mint
huszonkét tárgy volt napirenden.

A mentelmi bizottság jelentése, — mely
Molnár István kiadástát megtagadni javasol-
ja, felszólalásra készítette Karap Ferenczet, —
aki azt indítványozta, hogy a bíróság kérel-
mét teljesítsék, de a Ház Rudnyánszky Jó-
zsef felszólalására a mentelmi bizottság javas-
latát tette magáévá.

Vita nélkül intézték el ezután a napi-
rend következő tárgyait, de a főváros kerüle-
ti előjárásairól szóló törvényjavaslatnál Zichy
Antal kis változtatosságot hozott a »Tudo-
masul vétetik« és »Meggzavartatik« elnöki ki-
jelentések végtelennek látszó sorába és rövid
felszólalásban örömet fejezte ki, hogy a javas-
latban a miniszter megövtá a főváros önkör-
mányzatát. Egyéb megjegyzései Hieronymi bel-
ügyminisztert is szólsára indították, mire ezt
a javaslatot is változatlanul elfogadták. — A
napirend egyéb tárgya körül se támadt vita,
de az ülés végén Szlávy elnök megemlékez-
ett Khuen-Héderváry horvát bán tíz éves
jubileumáról.

Elhatározták, hogy a bánhoz, mint a
Ház tagjához és egyik zászlósához ez alk-
alommal üdvözlő irat küldessék.

A jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés vé-
get ért.

KÜLFÖLD.

Az új francia kormány. Páris,
decz. 2. Az új kabinetben a tárczák a követ-
kezőképp vannak megosztva: Casimir Périer
elnökség és külügy, Raynal belügy, Burdeau
pénzügy, Spuller közoktatásügy, Dubost igaz-
ságügy, Mercier hadügy, Lefebvre tengerészet,
Marty kereskedelem, Viger földművelés, Jonard
közmunáügy.

Merénylet a bolgár fejedelem ellen.

Gróf Hartenau temetését megelőző nap-
on a véletlen folytán, mint Szófiából távi-
ratozók, egy Ferdinánd fejedelem ellen terve-
zett merénylet fedezték fel. Ivanov volt had-
nagy, mint a ruszcsuki dandár segédtisztje három
évvel ezelőt dezertált és orosz szolgálatba lé-
pett. Ott Benderev és Grucev rábeszéltek hogy
hajtja végre a fentemített merényletet s e
céllból pénzzel és fegyverekkel látták el. Iva-
nov el is indult Szófiába, de utközben álneve
daczára felismerték, mire a Szófia előtti állom-
ásról visszaindult. Erre csendőrök és pa-
rasztok vették üldözöbe, kik el is fogták. —
Ivanov beismeri szándékát és azt vallja, hogy
azt a temetési ünnepély alatt akarta végre-
hajtani.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton a Gönczy-
egyesület Otthonában.

Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden
vasárnap d. u.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Decz. 9. A debr. izr. nőegylet táncszestélye a
»Bika«-szállóda disztertemben.

Decz. 10. Az első takarékpénztár rendkívüli
közgyűlése. D. e. 1/2 10 ó.

Decz. 16. A debreczeni csizmadia társulat
táncszestélye a »Korona« vendéglőben.

Decz. 16. A Fröbel-egylet tombola estélye.

Decz. 17. A debreczeni helyi vasut r. társaság
rendkívüli közgyűlése a városháza nagy termében.
D. e. 10 ó.

Decz. 21. Esküdszéki tárgyalás a debr. kir.
törvényszék előtt.

Jan. 20. A függetlenségi kör bálja a Korona
vendéglőben.

Ujdonságok.

* Itt a tél. Ugy látszik, hogy vége van
az ösznek s beállott a fehér palástos, zordon
tél. Szombaton este rettentő szélvihar kereked-
ett, reggel aztán el kezdett hullani a hó s
csakhamar fehérre lett a föld. Teljesen télké-
pe van a városnak és vidéknek s ha az idő
meg nem látjul, akkor Halifax hívei nem so-
kára megkezdhetik a jégsport üzését.

* Thaly Kálmán, városunk első ke-
rületének nagy nevű képviselője, a képviselő-
ház nov. 30-iki ülésén, a honvédelmi tárca
költségvetésének tárgyalásánál, nagyszabásu
beszédet mondott, melynek közlését holnap
megkezdjük.

* Színház. Szombaton este az »Orpheus
az alvilágban«, Offenbach kedves zenéjű ope-
rettje került színe közepes számú közönség
előtt. Az előadás a sikerültebbek közé soroz-
ható, bár a rendezés nem volt ment a kisebb
kalamitásoktól. Ez estén Solyom Lajos, az
ugyanon szerződötendőt tenorista mutatta be
magát Orpheus szerepében. Solyom Lajost
már ismerjük az előbbi évekről. Kellemes, bár
nem erős tenorját mirdig szívesen hallgatta a
közönség s e mellett igyesen is játszik. — A
többi szereplők közül Sugár Arankát és
Galyasi Pault illeti dicsőség, kiknek ének-
számai után nem is hiányozott a taps. An-
dorfi és Loesarekné, valamint Styx
szerepében Krémér nem mindennapi hatást
keltettek. Nagyon csinosan énekel és kedve-
sen játszott Takács Jolán is, kit napról-
napra emelkedni látunk, s máskor is szíve-
sen látjuk önálló szerepekben. — Tegnap a
»Szóköltkatoná« adatott szép ház
előtt. Az előadás már kevésbé jól sikerült, —
mint a szombati. Ferenczi (czimazerep)
alakítása nem sikerült s nem is volt úgy hang-
jánál, mint máskor, bár a Hubaival énekel-
tette nagy hatást keltett a siralomház je-
jenetben. Sugár Aranka, Locsarekné, Andorfi,
Péchy, Kis Irén jók voltak. Ma Romeo és
Julia a tragedia, holnap pedig a »Nebánt-
virág« kerül színe.

(Sz. Z.)

* Dalesztély a debreczeni egyetem
javára. A h. nánási dalárda 1893. évi de-
cember hó 9-én a debreczeni ev. ref. egyetem
javára a Takács László ur által emelt új isko-
la nagytermében dalesztélyt rendez. Helyárak:
Köszék 1 frt 50. Zártékek 1 frt. Állóhely 60
kr. Csáládjegy 3 frt. Kezdeté este 7 órakor.
Felfűzések a némes czél érdekében közö-
nytel fogadtatnak.

Műsor:

I. szakasz.

1. Dalra Storch A. Előadja a dalárda.

2. Komoly szavaltat, Jánossy Zoltán debr.
főisk. szenior urtól.

3. Vadászok gyönyöre. Előadja a dalárda.

II. szakasz.

4. Felolvasás Nagy Elek gymm. tanár
uról.

III. szakasz.

5. Népdal egyveleg. Szentirmay. E. Elő-
adja a dalárda.

6. Vig szavaltat Fehér Gyula debr. hit-
tanhallgató urtól.

7. »Magyar dalár induló«. Huber K. Elő-
adja a dalárda.

* A debreczeni munkás daley-
let 1893. december 10-én, vasárnap a »Kor-
ona« disztertemben (csapó-utca) saját pénz-
tára javára Friedmann József egyleti karnagy
vezetése mellett tánczozal egybekötött zártkő-
rű dalesztélyt rendez a következő műsorral:

1. »Szabadságdal« Hubertől. 2. »Bus szivem-
ből« Friedmann karnagytól. 3. »Bucsu« Rieger-
től. 4. »Muzsikálnak« Lányitól. 5. »Rákóczi«,
Hubertől. — Kezdeté este 8 órakor. Belépti-
díj személyenként 50 kr. Egyleti alapító és
pártoló tagok szabadjegyeiket használhatják.
A szabadjegy két személyre érvényes. Felfű-
zések köszönettel vétetnek — Jegyek előre
válthatók Zech József pénztárnok urnál kis-
uj-utca, Kurján Gyula óras üzletében főpíacz,
Biedermann-palota és este a pénztárnál. — A
jövő 1894. évre pártoló tagsági aláírást a pénz-
tár elfogad.

* Érettégi pótló javító és vizag-
lata debreczeni ev. ref. főgimnásiumban. Irábeli
december hó 16-20, szóbeli december
21-ik napján. A z i g a z g a t ó s á g.

* A debreczeni orvos-gyógyszere-
szeg egylet f. évi december hó 9-én d. u.
5 órakor saját helyiségében havi ülést tart,
melyre az egylet helybeli és vidéki tagjai
tisztelettel meghívhatnak. — A z ü l é s t a r-
g y a i : 1. Jelentések. 2. Az alapszabályok 24
§-a értelmében kívánt bizottságok megalaku-
lása a., a pénztár, b., a könyvtár megvizsgá-
lása czéljából. 3. Betegbemutató és előadá-
sok. 4. Folyó ügyek. Debreczen 1893 decem-
ber 3. D. V a r g a Géza egyt. elnök.

* Névmagyarosítás. Mraznicza Já-
nos csolói illetőségű debreczeni lakos vezeték-
névét — belügyminiszteri engedéllyel »Déri-
re magyarosította.

* A színházi műsor következőleg
van meg állapítva Ma, hétfőn: »Romeo
és Julia« Kedden és szerdán: »Bubos
pacsirta«. (Ujdonság.) Csütörtökön: »A z
én Lipótkám«. (Énekes életkép.) Pénte-
ken: »Suhancz«. (Leszállított helyárakal.)
Szombaton: »Gascogninemes«. (Ope-
rette.) Vasárnap: »Bubos pacsirta«.

A déli órákban arról értesültünk, hogy
a »Bubos pacsirta« keddi és szerdai
előadása — Lubrincz Julia betegsége miatt —
elmarad s e napokon K a r c z a g n é K o p á-
csi Juliska, a népszínház primadonnája, a deb-
reczeni közönség régi kedvence, fog vendég-
szerepelni színpadunkon. Örömmel látjuk őt
viszont — A műsor többi része változatlan
marad.

* Királyi herceg, mint országgyűléskép-
viselő. A bihorban született hercegek kezdenek le-
mondani azokról az előjogokról, melyek a koronás
ágyban születetteket megilletik. Ez is jellemző a fin de
sicle-t. Stockholmól jelenti egy távirat, hogy Bern-
adotte Oszkár herceg, a svéd király második fia, fel-
lépett képviselőültnök konzervatív programmal. —
Ellenjelölje Sven Hedin, az ismert liberális politikus
lesz. Mindenesetre ritka delicia lesz a politikai élet
gourmandjai számára, ha a fiatal herceg az ellen a
miniszterium ellen fog szavazni, a mely az apjának
bizalmából kormányozza hazáját.

* Táncszestély. A kereskedő ifjak teg-
nap sikerült táncszestélyt rendeztek a »Korona-
ban. A negyeseket 80 pár tánczolta s
Zsiga Józsi bandája mellett a táncz hajnali 4
óraig tartott.

* Eljegyzés Kovács József ur elje-
gyezte Schwalb Hermin kisasszonyt.

* A Fröbel-egylet tombola-esté-
lyére — mely f. hó 16-án a Margit-fürdő
helyiségeiben lesz — nagyban folynak az előke-
születek. A miniszteri engedély leérkezvén,
felkért fiatal hölgyek árulják város-szerte a
tombola tárgyakról gondoskodik, hogy az elő-
ző évi mulatságoktól miben se maradjon
hátra az idei tombola estély. Biztosra vesszük,
hogy városunk elit közönsége hiány nélkül
fog ott megjelenni s mindenki egy kitünő mu-
latság kellemes emlékeivel — s kívánjuk —
nyereményekkel fog hazatérni.

* Hajtó-vadászat. A debreczeni va-
dászársulat folyó hó 17-én a halápi erdőn
hajtó vadászatot tart 80 hajtóval. Gyülekezés:
reggeli 8 órakor a Pipóhegynél. A részvételre
névze aláíratkozni lehet ú. Payer József urnál.

* Dr. Bayer Ferencz urat, a deb-
reczeni kereskedelmi akadémia nagyrédemű
igazgatóját, nevenapja alkalmából tegnap úgy
a tanári kar, mint a vezetése alatt álló aka-
démia ifjusága, igen meleg hangon üdvözölte.
Az ünnepély d. e. 11 órakor vette kezdetét
és csak d. u. 1 órakor ért véget az ifjusági
dalárda énekével. A tanári kar nevében Zalai
Márk mint legidősebb tanár, körülbelül a kö-
vetkező üdvözlő beszédet intézte az ünnepelt
igazgatóhoz: Milyen tisztelt igazgató ur! A
tanári kar örömmel ragadja meg az alkalmat,
hogy szeretetének és ragaszkodásának adjon
kifejezést. A sok fontos életbevágó momentum
közé, mely 6 évi itt működését mint keresk.
akadémiánk igazgatója jelzi, kiemelem azt a
jöttévo szigorú rendet és szilárd alapot ad. —
intézetnek tekintélyt és szilárd alapot ad. —
Munka szeretetével és a kötelességek hű és
pontos teljesítésével mindenkor mintault a
például szolgál a tanári karnak ép úgy, mint
az ifjuságnak, kik mindig nagypéldák után in-
dulnak a legszívesebben. Igazgató ur működé-
sével össze van forrva kereskedelmi akadémi-
ánk állandó gyarapodása, melyet különösen
egy megfelelő nagy iskolahelyiség, egy impo-
náló palota által tett lehetővé. Es ebben igaz-
gató urnak, mint az építő bizottság tagjának,
nagy érdeme van. A harmadik kimagasló mo-
mentum, mely szinte óriási haladást mutat
akadémiánk életében, az a kezdet stádiumában
is fényes internatus, mely kecsesgőtő nagy jö-
vőjével bizonyára újabb és virágzóbb fokát je-
lenti akadémiánk fejlődésének. Ennyi sikert
és nagyszabásu lendületet csak megfizetett

munkássággal
lommall lehet
nem vonhat
közönség elism
hogy mint eg
intézkedésében
kedelmi akade
anyagi gyarapo
nári karnak érz
melyéből azt
csak akadémia
dekében sokét
ségben, jól élt
meg. Isten sok

* Váro

rosi közgyűlés
Debreczenben
Ért. Tudósítás
litenünk, hogy
tanácsai előterg
az, hogy Jókai
polgármester, a
rencz, K. Tóth
vözüi Debrecze
szére megszer
frtos kiadását
gyítására néző
trachoma-örvö
havi fizetéssel
a második kö
toltatik. Végül
közgyűlés az a
e derék, mun
tisztelbeli tá
számoltunk a
mely tárgyak
sen akaronk
sikkasztási ú
multkor is je
lentétes vélen
ben a t. közg
jártás és hat
hibázottnak t
resté. Ki fog
tünkét. Ma e
talan még h
külömben is
lalkozni, mid
podnak.

* A de

évi decz. hó
»Margit« fűr
estélyi rendez
rahám Dezső
tan, Bartha
berg Frigyes
muel, Dóczy
Hajdu Lajos,
Béla, Mehes
Lajos, Papp
Bertalan, Sz
nyóhor Béla,
Sándor, Wer
melyenként
Szent-Király
Sándor urak
nettel fogadt
Hölgyek ker
megjelenni.

* Nyil

szágyon, hogy
szűnket, ma
meretesen, s
teljesítettük,
ér. A magas
elmulasztat
jesíteni, mid
rendezett, na
tott hangvert
segítő urhöl
leteknek u.
Róza urnóné
zésé és betű
közreműköd
szintén Degr
Steinacker
Czapek Péte
dr. Forrai
Lajos urak
Tiszay Dezs
zésért Péch
gyér tek. Igy
ingyenes vil
szerkesztesk
lítás és át
gyalogezred
sékelt díjaz
röly és Mag
zenekiserét
ket első h
debreczeni
figyelem és
czelra vona
konszenvel
végül mind
fáradtságos
ményező de
netemet ny
Márk E n

(E sor
hogy város
tás tárgyat
hangverseny
hogy ez az
sem kételk
annyan má
següket föl

